Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput III. de Paulo Constantinopolitani Episcopo, & de Macedonio haeretico.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Visual Library

ἠγησάμην τὴν προαίρεσιν τοῦ τῆς θείας μνήμης βασιλέως διαδεξάμενος πληρῶσαι· ὅστις ἐπειδὰν τῆς ὑμετέρας τύχῃ προσόψεως, ὅσης αἰδοῦς παρ' ἐμοῦ τετύχηκε γνώσεται. οὐ γὰρ θαυμαστὸν, εἴ τι δ' ἂν ὑπὲρ αὐτοῦ πεποίηκα· καὶ γὰρ τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἥ τε τοῦ ὑμετέρου πόθου εἰκὼν, καὶ τὸ τηλικούτου ἀνδρὸς σχῆμα, εἰς τοῦτο ἐκίνει καὶ προετρέπεν· ἡ θεία πρόνοια ὑμᾶς διαφυλάξοι, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί. Κατὰ ταύτην τὴν τοῦ βασιλέως γραφὴν τῆς καθόδου τυχὼν Ἀθανάσιος, τὰς κατ' Αἴγυπτον ἐκκλησίας διεῖπεν· ὅσοι δὲ τὰ Ἀρείου ἐφρόνουν, δεινὸν τοῦτο ἐποιοῦντο, καὶ ἠρεμεῖν οὐκ ἠνείχοντο· ἐντεῦθέν τε συνεχεῖς ἀνεκινοῦντο στάσεις· ὃ δὴ πρόφασιν πάλιν κατ' Ἀθανασίου παρέσχεν ἑτέρων ἐπιβουλῶν· οἱ γὰρ ἀμφὶ τὸν Εὐσέβιον, αὐτοῦ δὴ πρὸς βασιλέα διέβαλλον αὐτὸν, ὡς στασιώδη, καὶ παρὰ τοὺς νόμους τῆς ἐκκλησίας ἑαυτῷ τὴν κάθοδον ἐπιτρέψαντα, δίχα κρίσεως ἐπισκόπων· ἀλλ' ὅπως μὲν ἐκ τῆς τούτων ἐπιβουλῆς αὖθις ἐξηλάθη τῆς Ἀλεξανδρείας, αὐτίκα δὴ κατὰ τὴν οἰκείαν ἐρῶ τάξιν· περὶ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου τελευτήσαντος, διαδέχεται τὴν ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης ἐπισκοπὴν Ἀκάκιος· ὃς πρὸς αὐτὸν Εὐσέβιον τὸν ζῆλον ἔχων, καὶ ὑπ' αὐτῷ τοὺς ἱεροὺς παιδευθεὶς λόγους, ἱκανός τε νοεῖν καὶ φράζειν ἄριστος ἐγένετο, ὡς καὶ πολλὰ συγγράμματα λόγου ἄξια καταλιπεῖν· οὐκ εἰς μακρὰν δὲ καὶ Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς, πόλεμον ἐπαγαγὼν Κώνσταντι τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ περὶ Ἀκυληΐαν, ἀνῄρηται παρὰ τῶν αὐτοῦ ἡγεμόνων· περιέσταται δὲ ἡ Ῥωμαίων ἀρχὴ, τὰ μὲν πρὸς δύσιν, εἰς Κώνσταντα· τὰ δὲ πρὸς ἕω, εἰς Κωνστάντιον.

A votum ſuum impleſſet, ex hac luce migravit; conſentaneum eſſe exiſtimavi, ut divæ memoriæ Principis propoſitum, ego utpote hæres, executioni mandarem. Quanta porro reverentia illi exhibita fuerit à nobis, ex eo ipſo, ſimul atque in conſpectum veſtrum venerit, cognoſcetis. Nec mirum, ejus viri gratiâ aliquid à me factum fuiſſe. Ad hoc enim & imago quædam amoris veſtri, & ſancti viri ſpecies, animum meum movit atque incitavit. Divina providentia vos ſervet fratres chariſſimi. Harum Imperatoris literarum ſubſidio Athanaſius reſtitutus, Eccleſias Ægypti iterum adminiſtravit. Quotquot vero opinionem B Arii tuebantur, id permoleſte ferebant, nec omnino quieſcere poterant. Atque hinc continuæ exortæ ſunt ſeditiones, quæ res novis iterum inſidiis adverſus Athanaſium ſtruendis cauſam præbuit. Etenim Euſebiani eum confeſtim apud Imperatorem calumniati ſunt tanquam ſeditioſum, quodque contra leges Eccleſiaſticas, abſque ullo Epiſcoporum judicio ſemetipſe ſuo arbitrio reſtituiſſet. Sed quemadmodum iſtorum inſidiis iterum expulſus ſit Alexandriâ, dicam paulo pòſt ſuo loco. Sub idem vero tem- C pus cùm Euſebius Pamphili migraſſet è vita, Epiſcopatum Cæſareæ in Palæſtina ſuſcepit Acacius. Qui utpote Studioſus imitator Euſebii, & in ſacris literis ab eodem inſtitutus, & copioſus in ſententiis & in dicendo elegans fuit: adeo ut plurimos libros haudquaquam contemnendos reliquerit. Non multo pòſt Imperator Conſtantinus, dum fratri ſuo Conſtanti bellum infert juxta urbem Aquilejam, ab ejus ducibus interficitur. Atque ita Romani Imperii portio quæ ad Occaſum vergit, Conſtanti: quæ ad Orientem, Conſtantio acceſſit. D

Κεφ. γ'.

Περὶ Παύλου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Μακεδονίου τοῦ πνευματομάχου.

ΕΝ τούτῳ δὲ Ἀλεξάνδρου τετελευτηκότος, διεδέξατο Παῦλος τὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιερωσύνην· ὡς μὲν λέγουσιν οἱ τὰ Ἀρείου καὶ Μακεδονίου φρονοῦντες, ἑαυτῷ ταύτην πραγματευσάμενος, παρὰ γνώμην Εὐσεβίου τοῦ Νικομηδείας ἐπισκόπου, καὶ Θεοδώρου τοῦ ἐν

CAPUT III.

De Paulo Conſtantinopolitano Epiſcopo, & de Macedonio hæretico.

EOdem tempore mortuo Alexandro, Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ ſacerdotium obtinuit Paulus. Qui ut Ariani quidem & Macedoniani aſſerũt, Epiſcopatum hunc ſibimetipſe comparaverat, præter ſententiam Euſebii Nicomediæ, & Theodori Heracleæ quæ in

Thracia eſt Epiſcoporum, ad quos ut- A pote finitimos ordinatio pertinebat. Verum ut reliqui fere omnes affirmant, ob teſtimonium Alexandri, cujus in locum ſucceſſit, ab Epiſcopis qui tum forte Conſtantinopoli morabantur, ordinatus eſt. Nam Alexander annos jam natus octo & nonaginta, ex quibus tres ac viginti in Epiſcopatu fortiſſime tranſegerat, cum ex hac vita migraturus eſſet, interrogantibus eum Clericis cuinam poſt ipſum committenda eſſet Eccleſia: Si virum, inquit, pietate præditum, ſimulque idoneum ad docendum quæritis, habetis Paulum: ſin hominem B ad res ſæculares & ad colloquendum cum judicibus aptum mavultis, potior eſt Macedonius. Et utrumque quidem teſtimonio Alexandri ornatum fuiſſe confitentur etiam Macedoniani. Verum ad res agendas & ad dicendum inſtructiorem fuiſſe Paulum affirmant: piæ autem ac religioſæ vitæ teſtimonium tribuunt Macedonio: Paulum contrà deliciis ac ſolutiori vitæ indulſiſſe calumniantur. Ex illorum igitur confeſſione, Paulum diſertiſſimum fuiſſe apparet, & in Eccleſia cum ſumma laude docuiſſe. Ad varios autem fortunæ caſus & ad colloquendum cum potentiori- C bus, non recte comparatum illum fuiſſe, res ipſæ teſtantur. Nullas enim adverſariorum inſidias diſcuſſit, perinde ac facere ſolent ii, qui in hujuſmodi rebus ſolertes ſunt. Immo vero quamvis multitudini admodum carus eſſet, tamen fraude eorum qui fidem in Nicæna Synodo ſtabilitam eo tempore rejiciebant, multas pertulit calamitates. Ac primo quidem quaſi turpiter vixiſſet inſimulatus, Eccleſia Conſtantinopolitana ejectus eſt. Tandem vero in exilium juſſus eſſe deportari: ubi etiam per inſi- D dias eorum qui cædem ei machinabantur, crudeliter ſtrangulatus interiiſſe dicitur. Verum hæc quidem poſteriori tempore contigerunt.

A Θρᾴκης Ἡρακλείας, οἷς ὡς γείτοσιν ἡ χειροτονία διέφερεν. ὡς δὲ πολὺς ἐκράτει λόγος, μαρτυρίᾳ Ἀλεξάνδρου ὃν διεδέξατο, ἐχειροτονήθη παρὰ τῶν ἐνδημούντων τῇ πόλει ἐπισκόπων· ἤδη γὰρ ὀκτὼ καὶ ἐνενήκοντα ἄγων ἐνιαυτοὺς ὁ Ἀλέξανδρος, ἐκ τούτων δὲ εἴκοσι τρεῖς ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ἀνδρείως διαγενόμενος, ἐπειδὴ τελευτᾶν ἔμελλε, πυνθανομένων αὐτοῦ τῶν κληρικῶν, τίνι μετ᾽ αὐτὸν ἐπιτρεπτέον τὴν ἐκκλησίαν, εἰ μὲν ἀγαθὸν τὰ θεῖα, διδακτικόν τε ἄνδρα ζητεῖτε, ἔφη, Παῦλον ἔχετε· εἰ δὲ περὶ τὰ B πράγματα καὶ τὰς συνουσίας τῶν ἀρχόντων ἀμείνω, Μακεδόνιος· ἀλλ᾽ ἑκάτερον μὲν μαρτυρηθῆναι παρὰ Ἀλεξάνδρου, καὶ οἱ Μακεδονίου ἐπαινέται συνομολογοῦσι· περὶ δὲ τὰ πράγματα καὶ λόγους δεινὸν γενέσθαι λέγουσι τὸν Παῦλον· τὴν δὲ περὶ τοῦ βίου μαρτυρίαν Μακεδονίῳ ἀνατιθέασι· Παῦλον δὲ περὶ τρυφὴν καὶ βίον ἀδιάφορον ἐσχολακέναι διαβάλλουσι· φαίνεται γοῦν ἐκ τῆς τούτων ὁμολογίας, ἐλλόγιμον ἄνδρα γενέσθαι τὸν Παῦλον, καὶ ἐπὶ ἐκκλησίας διδάξαι λαμπρῶς· περὶ δὲ τὰς περιπετείας τοῦ βίου, καὶ τὰς ὁμι- C λίας τῶν ἐν δυνάμει, φαύλως αὐτὸν ἐσχηκέναι μαρτυρεῖ τὰ πράγματα· οὐδεμίαν γὰρ ἐπιβουλὴν τῶν ἐπαναστάντων αὐτῷ, ὡς ἔστι τοὺς περὶ ταῦτα δεινούς, διέλυσεν· ἀλλὰ γὰρ ὑπὸ τοῦ πλήθους ὑπερφυῶς φιλούμενος κακῶς ἔπαθε, σκαιωρίᾳ τῶν τότε ἀθετουμένων τὸ κατὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ κρατῆσαι δόγμα· καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ὡς μὴ δὴ βεβιωκὼς γραφὴν ὑπομείνας, ἐξεβλήθη τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως· τελευτῶν δὲ καὶ ὑπερορίαν οἰκεῖν κατεδικάσθη, εἰ καὶ τεθνάναι βι- D αίως δι᾽ ἀγχόνης λέγεται, μηχανησαμένων αὐτῷ φόνον τῶν ἐπιβούλων, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον συνέβη.

Caput IV.

De ſeditione quæ orta eſt propter Pauli ordinationem.

TUnc vero ingens tumultus ex hac ordinatione ortus, Conſtantinopolitanam Eccleſiam occupavit. Nam quamdiu ſuperſtes fuit Alexander,

Κεφ. δ.

Περὶ τῆς γενομένης στάσεως διὰ τὴν Παύλου χειροτονίαν.

ἘΝ δὲ τῷ νῦν διὰ ταύτην τὴν χειροτονίαν μεγίστη ταραχὴ τὴν ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως ἔσχεν· ἐν ὅσῳ γὰρ περιῆν Ἀλέξανδρος,